

Vanuit Nederland voorbereiden op de EHDS

De European Health Data Space (EHDS) is een verordening die het mogelijk moet maken om snel en makkelijk medische gegevens uit te wisselen en burgers toegang te geven tot hun gezondheidsgegevens binnen Nederland en binnen de Europese Unie.

Ananta Sotthewes, Productmanager Nictiz

Participanten: 28 landen, 55 organisaties

Primair en secundair gebruik

Primary

- Patient Summary
- ePrescription/eDispensation
- Laboratory Results
- Medical Imaging and Reports
- Hospital Discharge Reports

Via: MyHealth@EU

Secondary

- Research
- Innovation
- Public Health
- Statistics

Via: HealthData@EU

Categorieën gegevensuitwisselingen primair gebruik

Europese
patiënt
samenvatting

Elektronische
recepten,
elektronische
medicatie-uitgifte

Medische
beelden en
beeldverslagen

Laboratorium
resultaten

Ziekenhuisontslag
brieven

(Europese) projecten voor de uitwerking van de EHDS

Primair gebruik: Opt-out

- Opt out omvat: het klaarzetten voor mogelijke toekomstige inzage door andere zorgverleners middels elektronische gegevensuitwisseling
- Onderscheid tussen nationaal en over de grenzen niet expliciet
- Burger kan bepalen welke zorgverlener of –aanbieder gegevens mag inzien (onderscheid NL en andere Europese zorgverleners)
- Breaking the glass + informeren
- Logging
- Compliance audits MyHealth@EU
- Geautoriseerde toegang met erkend ID en autorisatiemiddel
- Dataminimalisatie

EHDS Info-sessies

- Introductie EHDS – primair gebruik
- Toelichting rol Nederland (input via Nictiz) en het belang van stakeholder inventarisatie in dit stadium
- Break-out sessies voor de vijf categorieën
- Aankondiging van consultatie-rondes
- Vragen en antwoorden
- Mogelijkheid om mee te denken via de consultatie-rondes

Wanneer?

- 30 en 31 oktober van 15.30 – 17.00 uur

Ben je erbij?

- [Aanmelden](#)

EHDS Kennisplatform & community

Meld je aan voor de

Digitale bijeenkomst op 30 en 31 oktober

Extra slides

1

Databeschikbaarheid is gerealiseerd ten behoeve van gebruik voor zorg, gezondheid en preventie.

2

We streven naar vastlegging van gegevens waarbij de administratieve last minimaal is.

3

Data zijn situationeel beschikbaar door middel van een breed gebruikt (landelijk) dekkend netwerk van infrastructures.

4

Datasolidariteit is met inzet op vertrouwen gerealiseerd.

5

Burgers en zorgverleners zijn in staat om volwaardig deelnemer van het gezondheids-informatiestelsel te zijn.

6

De governance op het gezondheids-informatiestelsel is georganiseerd.

7

Het gezondheids-informatiestelsel strekt zich uit over het zorgdomein, het sociaal domein en publieke gezondheid.

8

De openheid van systemen is gegarandeerd en een gelijk speelveld in de zorg-ICT markt is gerealiseerd.

Wat is het European electronic health record exchange format EEHRxF, 'the format'?

EHDS proposal Article 6:

European electronic health record exchange format

1. The Commission shall, by means of **implementing acts**, lay down the **technical specifications** for the **priority categories** of personal electronic health data referred to in Article 5, setting out the European electronic health record exchange format. The format shall include the following elements:

(a) **datasets** containing electronic health data and defining structures for the representation of clinical content and other parts of the data set;

(b) **coding systems** and **values** to be used;

(c) **technical specifications** for the representation, standards and profiles.

2. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the advisory procedure referred to in Article 68(2). Member States shall ensure that personal electronic health data referred to in Article 5 are **provided by a natural person** **directly or through a health care provider** by automatic means in the format referred to in paragraph 1, such data shall be **read and accepted** by the data recipient.

3. Member States shall ensure that the priority categories of personal electronic health data referred to in Article 5 are **issued** in the format referred to in paragraph 1 and such data shall be read and accepted by the data recipient.

The EEHRxF is a set of technical specifications, targeted at ensuring the interoperability of electronic health record systems used on the Union market.

Beschikbare diensten:

- ### Nieuwe diensten (nog in ontwikkeling):

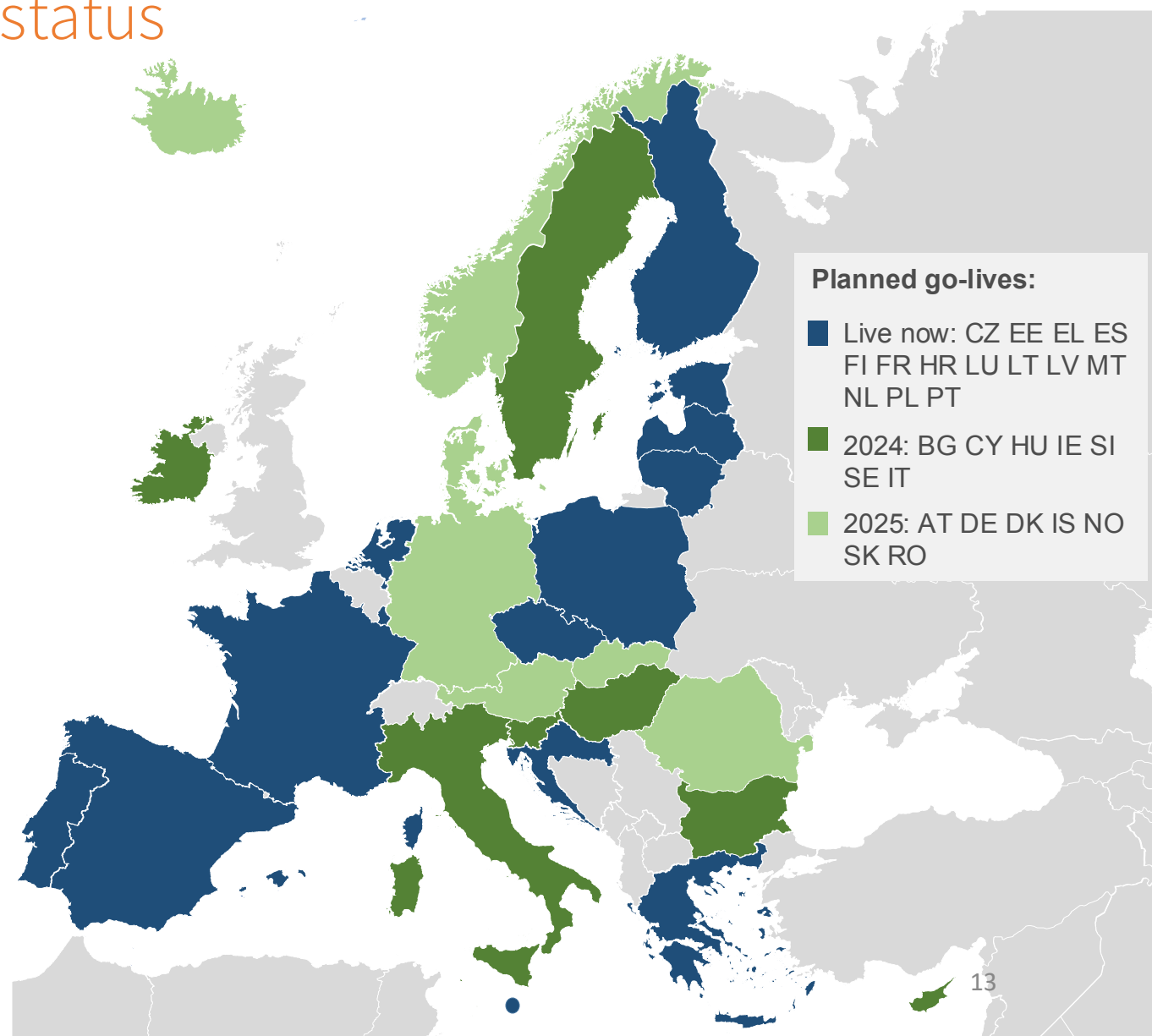
- ## Electronic cross-border health services (europa.eu)

MyHealth@EU: implementatie status

14 Lidstaten met een NCPeH en een of meer diensten,
ook Nederland

Groei verwacht in aansluiten EU and EEA landen in 2025

Meer informatie Nictiz

[Internationaal – Nictiz](#)

XpanDH [Webinars](#)

[EEHRxF Recommendation](#) 2019

NCPeH Nederland:

[Home | NCPeH-NL](#)

[Xt-EHR](#)

[EHDS Kennisplatform & community](#)

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

Op weg naar data-/beeldbeschikbaarheid

De weg naar beeldbeschikbaarheid

Radiologie

Startpunt route naar landelijke databeschikbaarheid
[beeld & verslag]

Nationale visie op het gezondheidsinformatiestelsel

Data is beschikbaar voor alle betrokkenen in het **zorgnetwerk** van een burger en voor de burger zelf.

Beschikbare data

Data als Data

- Elk data-element afzonderlijk beschikbaar en niet verpakt in een document
- Longitudinaal dossier

Data is beschikbaar voor **secundair gebruik**, met **minimale registratielast** voor zorgverleners.

Secundair gebruik

Geen copy-paste

- Data beschikbaar zonder copy-paste
- Ontlasten zorg-medewerkers en datamanagers

Data is gescheiden van **functionaliteit**.

Focus op toepassing

Tijdslijn

- Weten welke gegevens bekend en beschikbaar zijn
- Toegang en naadloze integratie in workflow

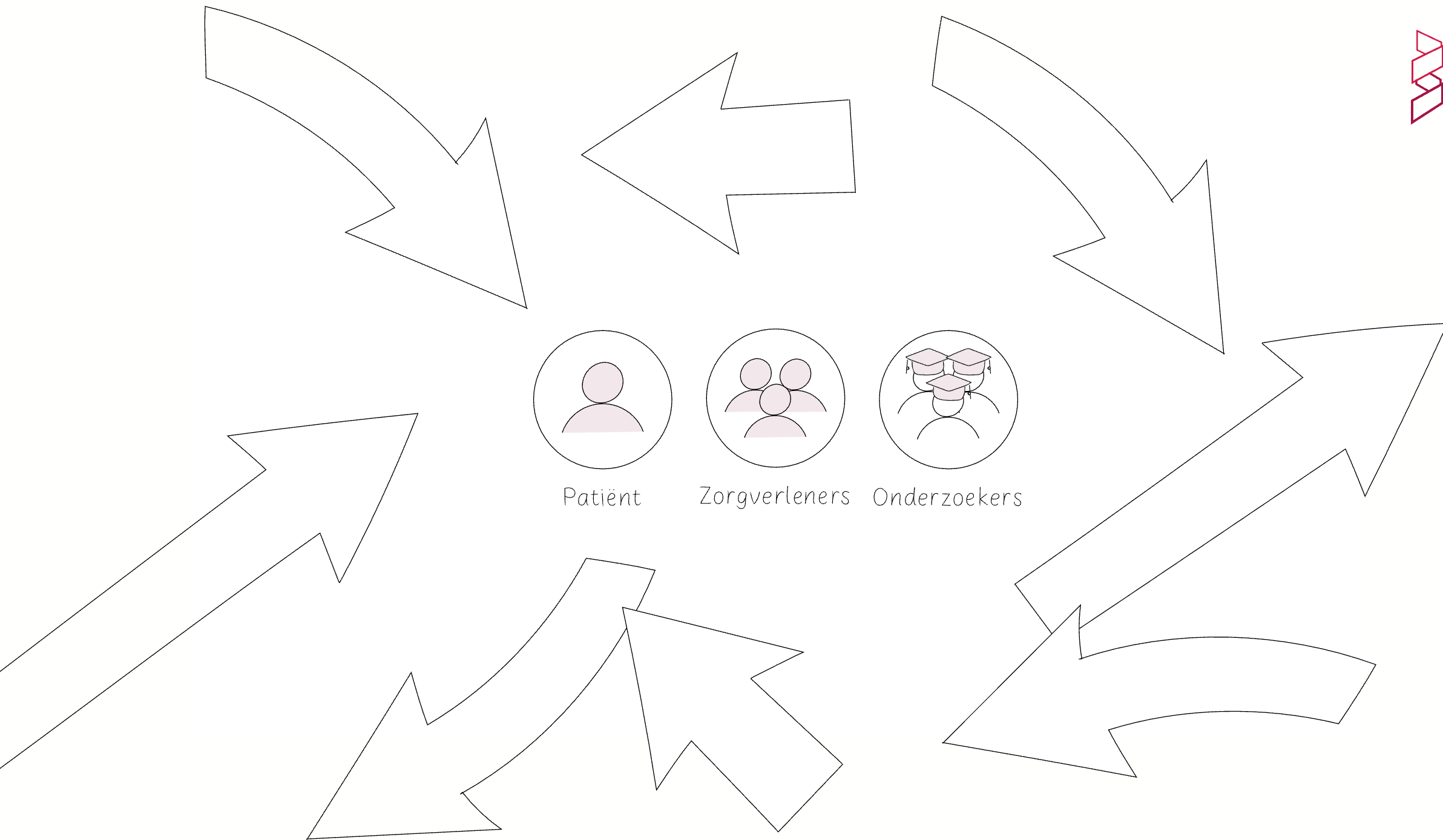
Het gezondheidsinformatiestelsel **creëert een open markt die innovatie stimuleert**.

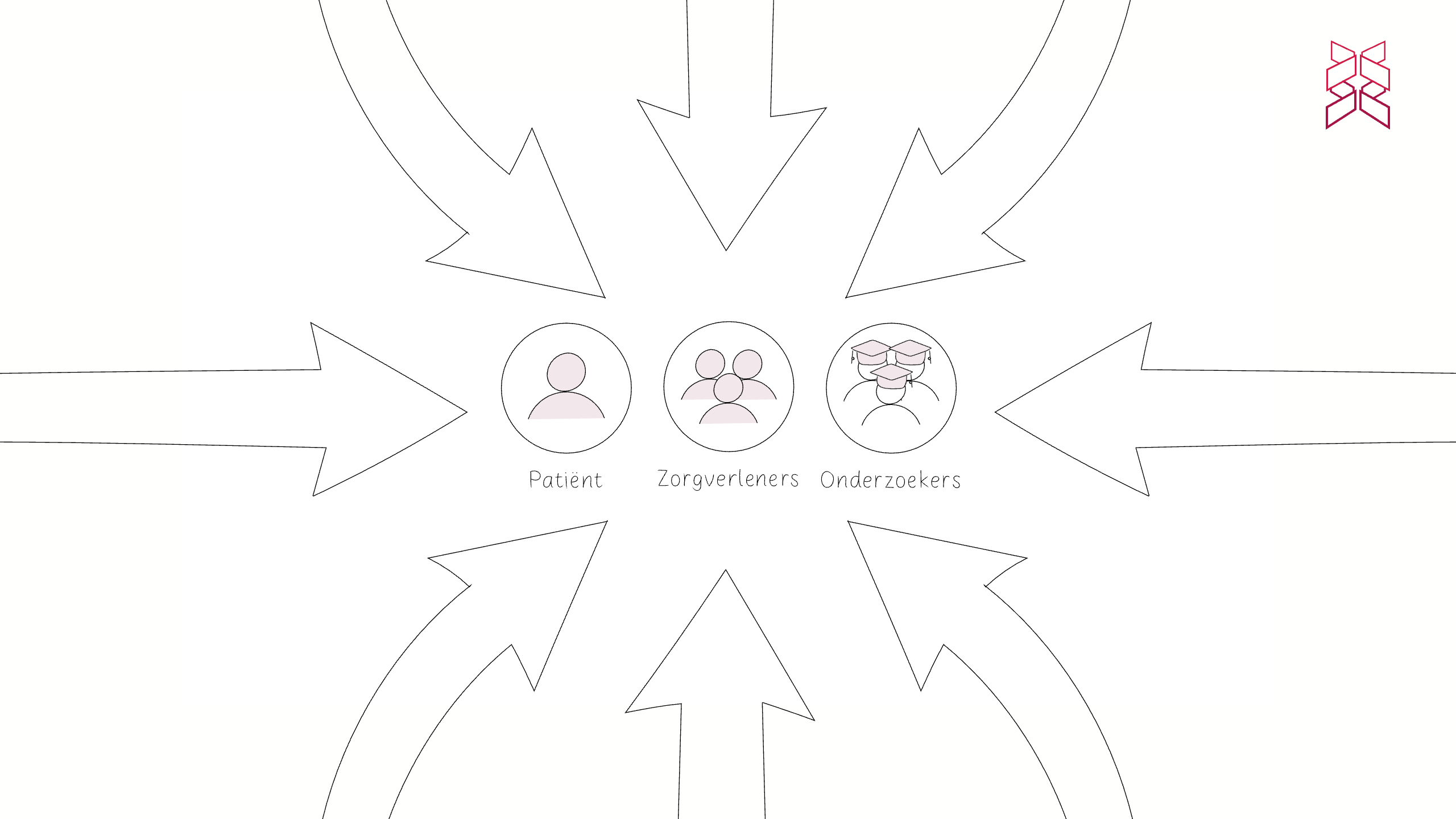
Stimuleren innovatie

Cross-hospital workflow

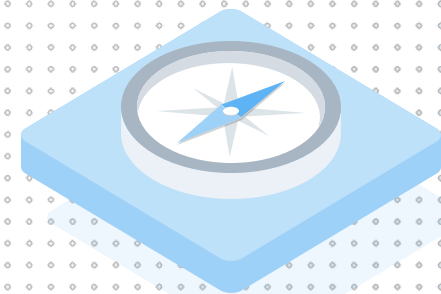
- Eén behandeltraject ook als patiënt meerdere instellingen bezoekt
- Uitwisseling tussen superspecialisten

Nederlandse Vereniging voor **Radiologie**

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

Aanleidingen

- Integraal Zorg Akkoord (IZA): “Beeldbeschikbaarheid in 2025” en verwachting dat patiënten in toenemende mate te maken zullen hebben met verschillende zorgaanbieders en daarmee noodzaak dat informatie elders beschikbaar moet zijn.
- Kwaliteitsstandaard Radiologisch onderzoek en beeldbeschikbaarheid, opgezet sinds 2021
- Wegiz
  - “De Tijdlijn voorkomt onnodig herhalen van diagnostiek, van extra stralingsbelasting en kosten, en van verkeerde interpretaties bij gebrek aan gegevens.”*

DTO van 28 maart 2024

- Besluit tot uitvoering pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid op basis van Twiin Portaal
- Op basis van evaluatie pilot besluit tot landelijke uitrol
- VWS financiert pilot, VZVZ realiseert pilot

An illustration of a magnifying glass with a grey frame and handle, positioned over a light blue square. A blue pencil lies horizontally across the square. The background is a light grey grid of small dots. The magnifying glass is tilted, showing a reflection of the pencil and the square's surface.

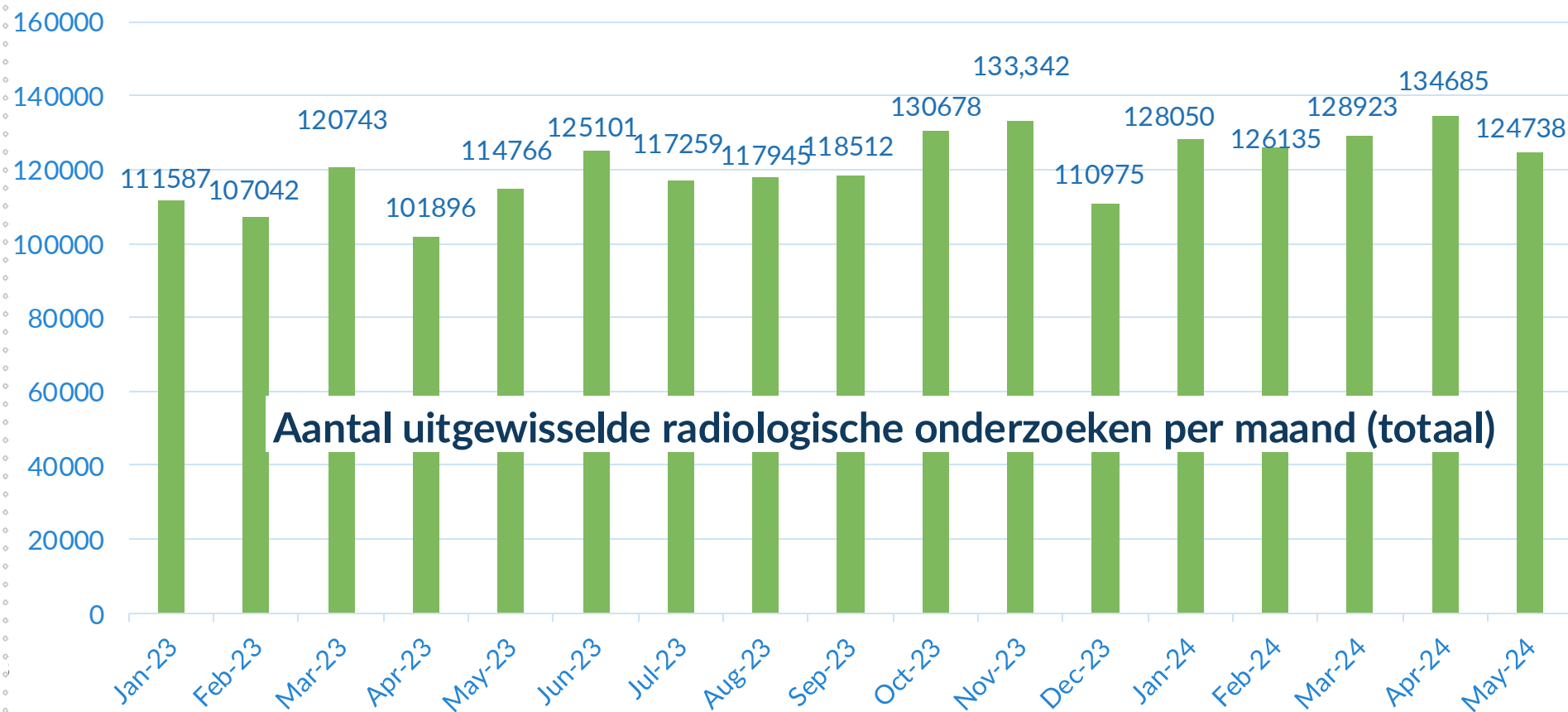
haalbaarheid en

Kengetallen Twiin Portaal

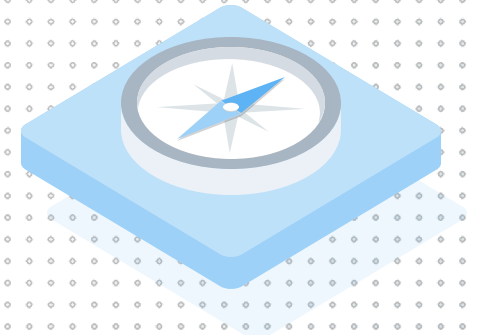
Aantal aangesloten instellingen
Aantal aangesloten ziekenhuizen

130

74

Uitkomst onderzoek

Aanleidingen voor Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

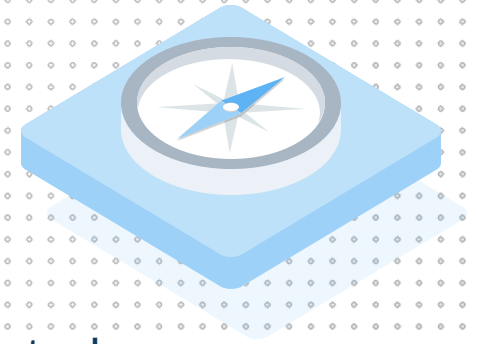
- Als een landelijk dekkend netwerk moet zijn gerealiseerd in 2025, voor radiologische onderzoeken
- Rekening houdend mét implementatieproject en -tijd
- Dan is enige realistische optie om het Twiin Portaal netwerk uit te breiden met extra functionaliteit
- Want een landelijk XDS-I.b netwerk vraagt meer doorlooptijd om te realiseren

Figuur: Het 'IJzeren vierkant'

Vervolg

DTO van 28 maart 2024

- Besluit tot uitvoering pilot Tijdelijk Landelijke Beeldbeschikbaarheid op basis van Twiin Portaal
- Op basis van evaluatie pilot besluit tot landelijke uitrol
- VWS financiert pilot, VZVZ realiseert pilot

En

- Besluit tot uitvoering onderzoek naar haalbaarheid om Twiin Portaal netwerk en XDS-netwerken met elkaar te verbinden (bidirectionele koppeling). Dit onderzoek heet DUO.

Presentatie over het DUO onderzoek is na de pauze.

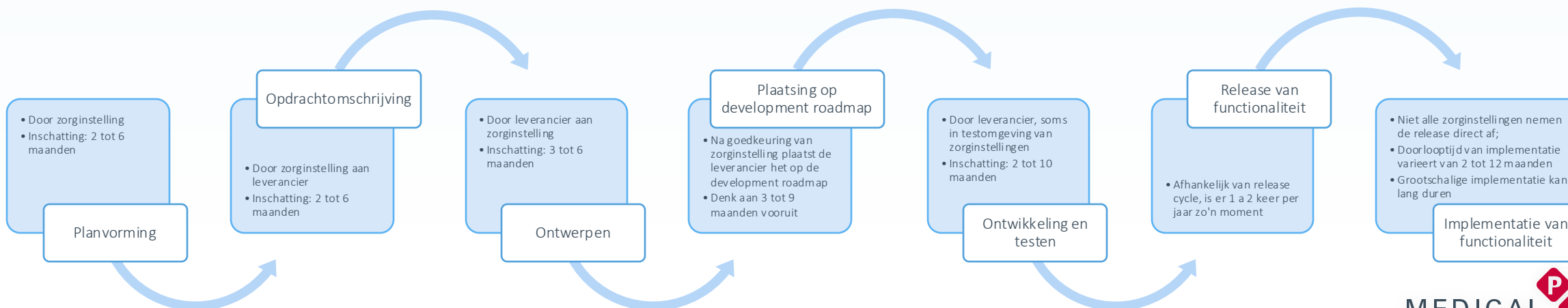
NEN 7541 - Beeldbeschikbaarheid

Inhoud

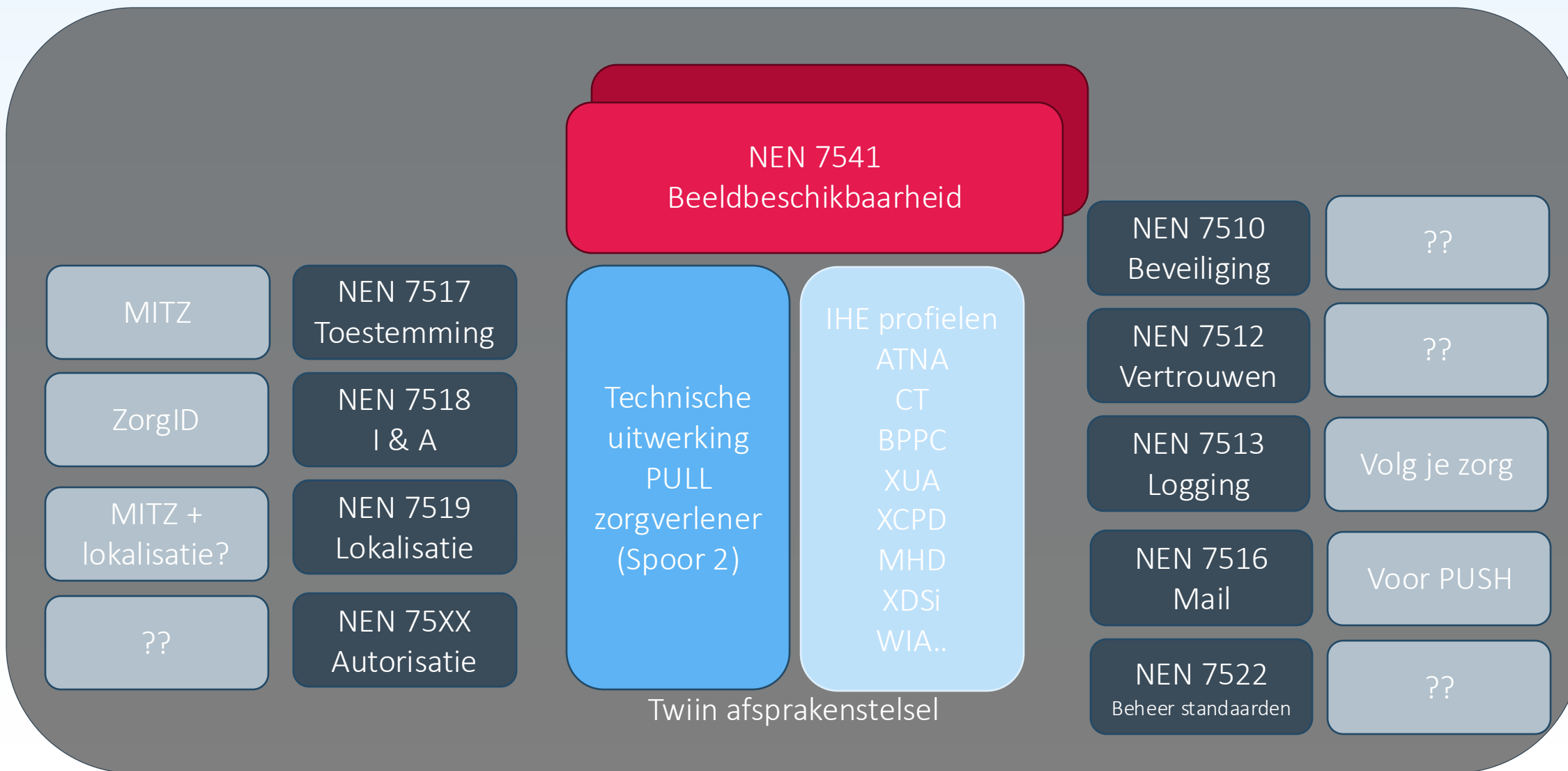
- De norm is nog niet vastgesteld, maar het voorlopige technisch ontwerp gaat naar streaming en hanteert dezelfde *principes* als IHE XDS. Volgens definitie zal het niet langer XDS-I.b zijn, maar potentieel een nieuw IHE-profiel. Verwachting is dat eind 2024 de NEN norm 7541 wordt vastgesteld. Hierna moet ontwerp en ontwikkeling plaatsvinden bij de leveranciers, waarna test en implementatie plaatsvindt bij de eerste gebruikers. Het is realistisch dat er niet vóór 2027 een grootschalige, volledige tijdlijn gerealiseerd is. Zonder implementatieplan en regie is risico op meer doorlooptijd reëel.
- Een mogelijke tussenoplossing is door een 'beeldbeschikbaarheid-box' (BBBox) te plaatsen tussen ziekenhuizen. Door standaarden te hanteren kan een box door diverse leveranciers ontwikkeld worden.

Relatie met TLB en Landelijk XDS

- Zowel TLB als Landelijke XDS verschillen technisch van de richting van de concept NEN norm Beeldbeschikbaarheid. Beide oplossingen zijn daarmee tijdelijk in de huidige vorm.

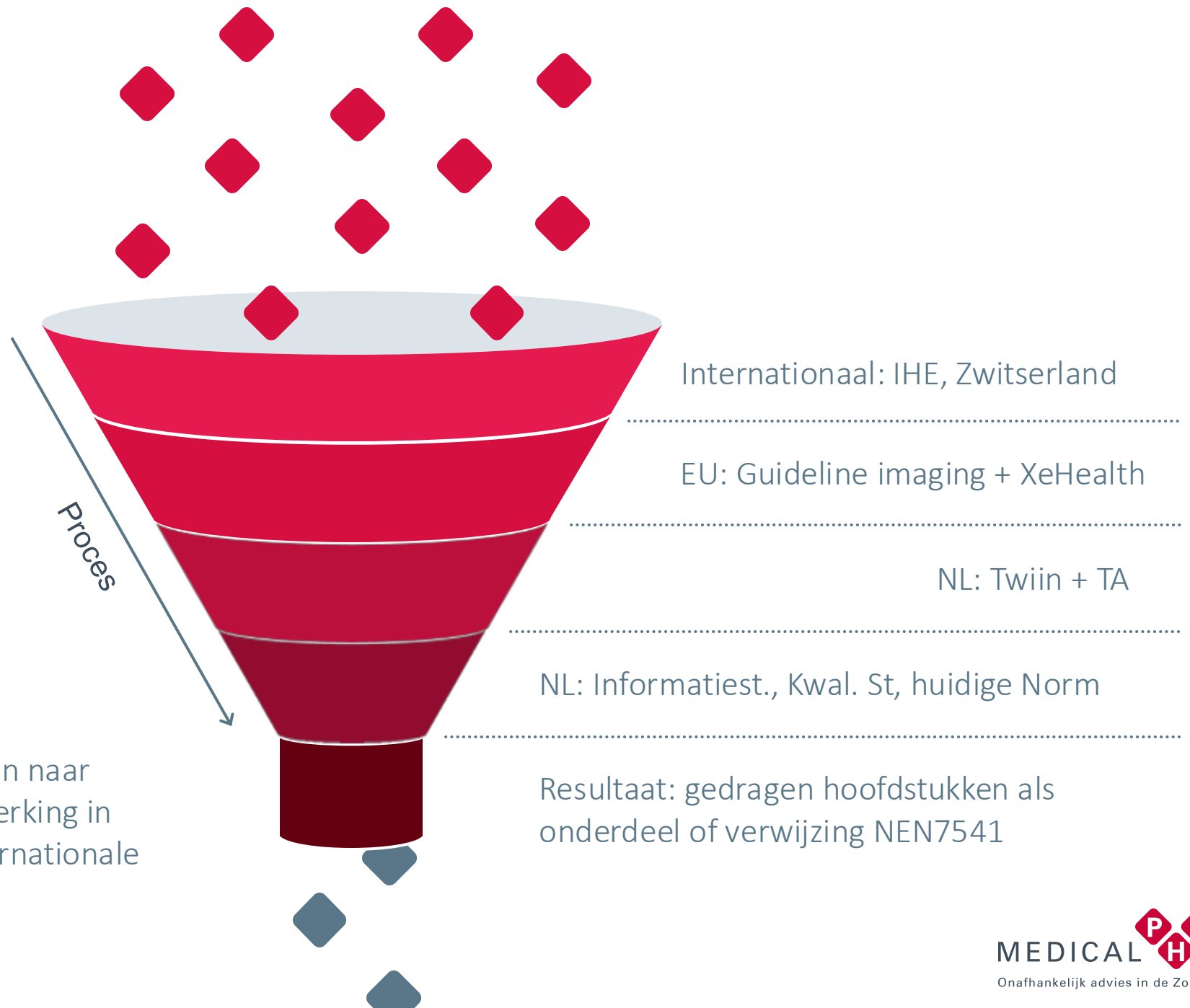

Omgeving van de normen

Het pad naar BB vol consensus

Alle beschikbare informatie vertalen naar “door leveranciers gedragen” uitwerking in “detail” en conform vigerende internationale standaarden

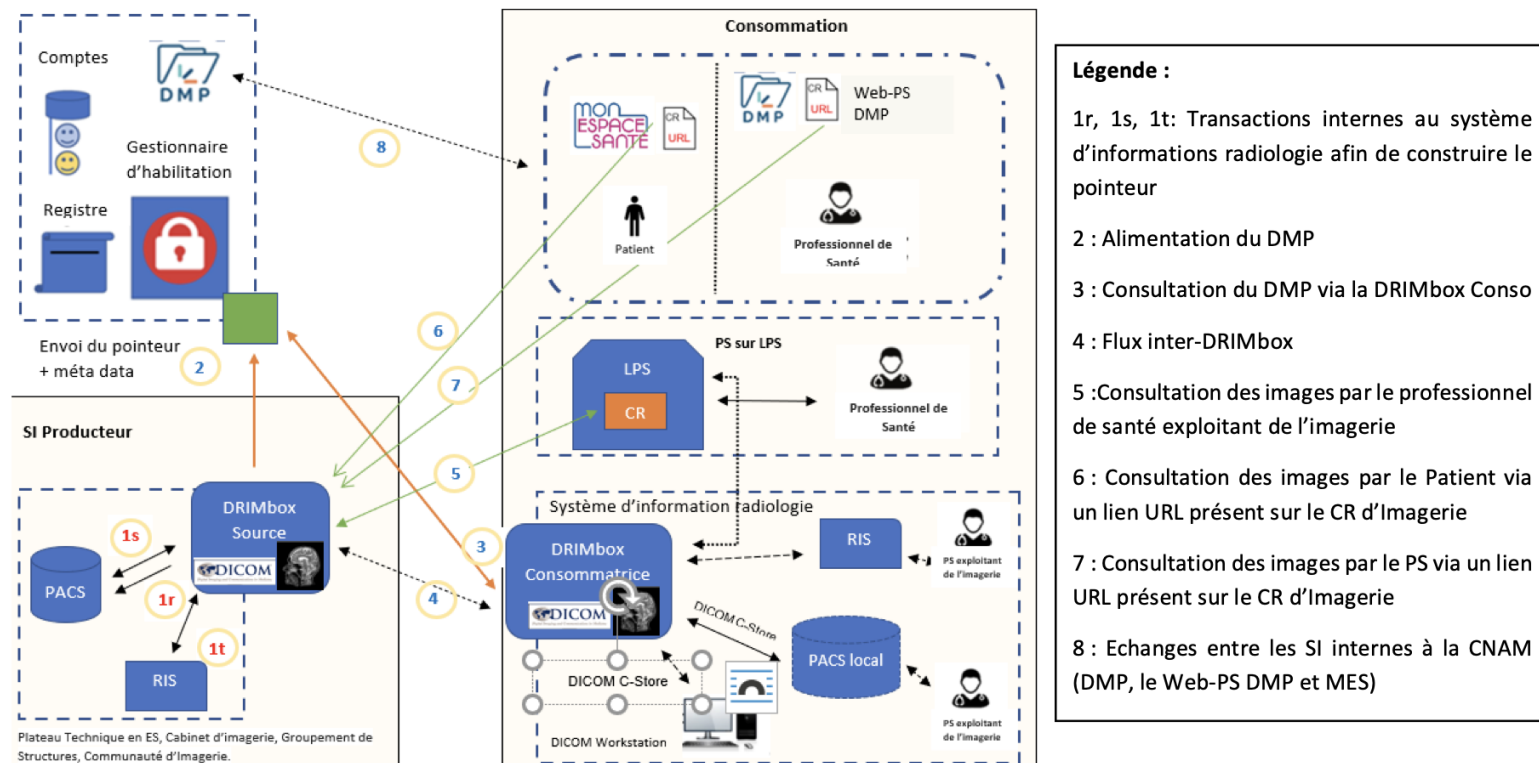
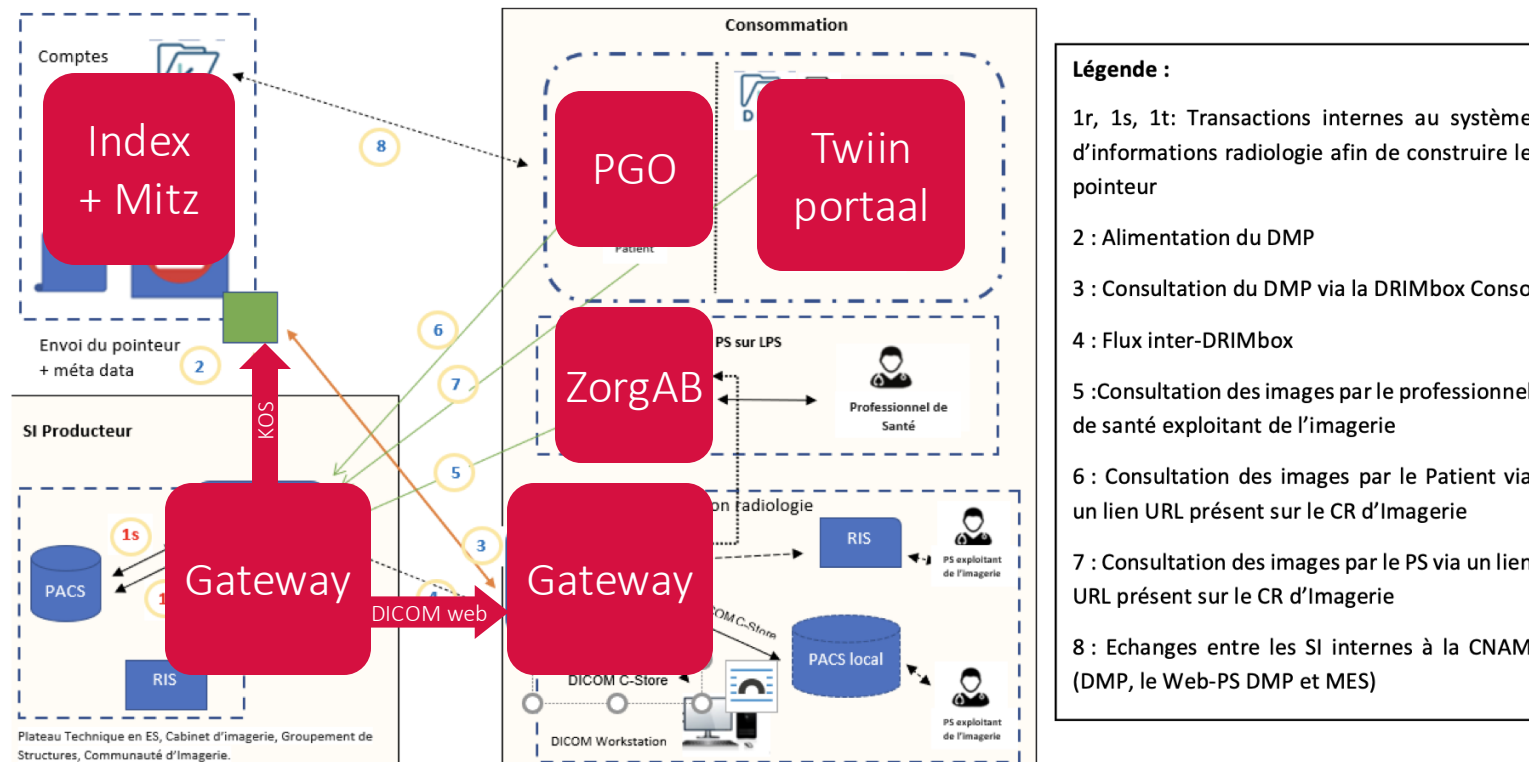

Figure 1 – Architecture générale pour l'affichage des images du DMP

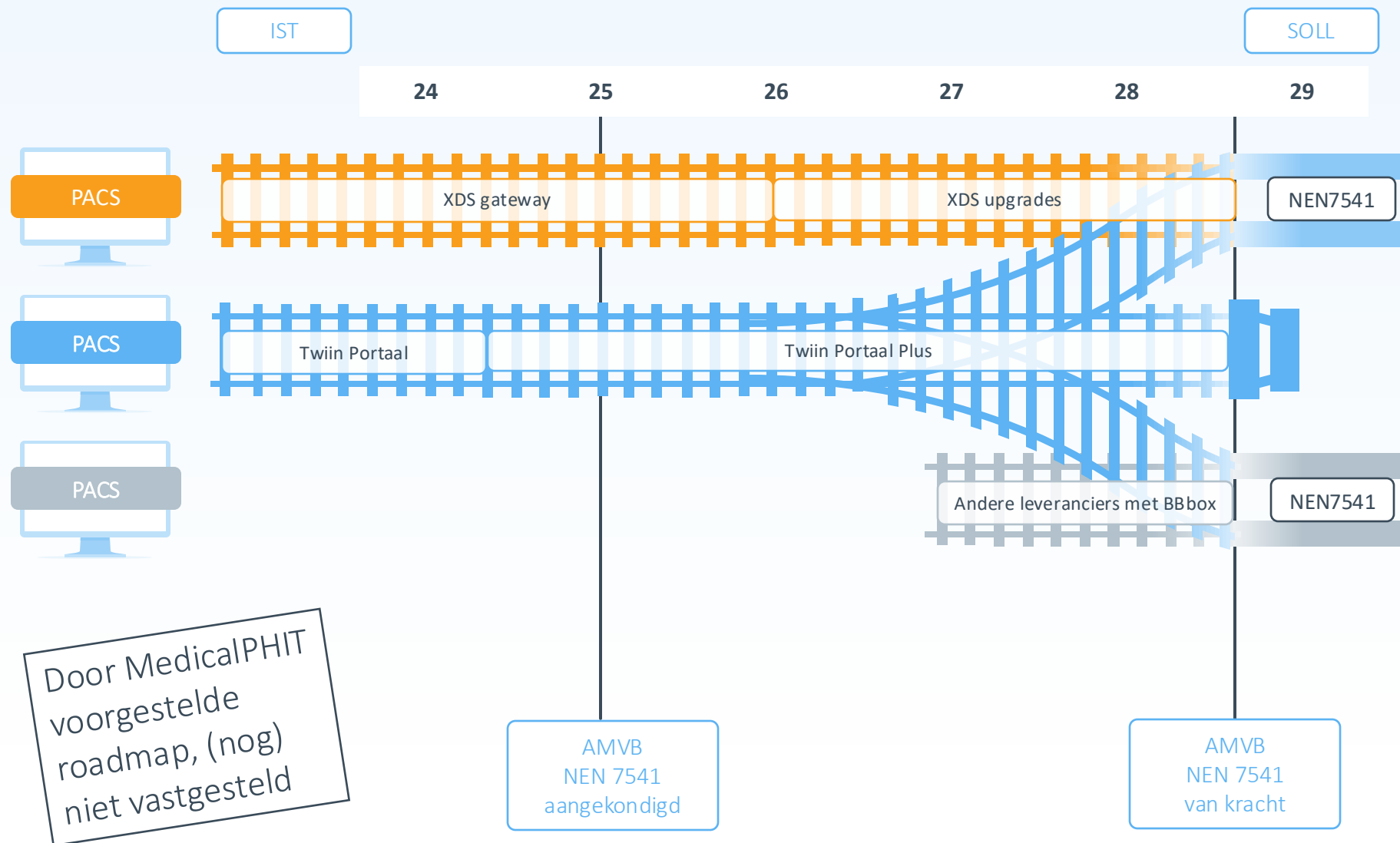
Proudly copied from France

Figure 1 – Architecture générale pour l’affichage des images du DMP

Roadmap Beeldbeschikbaarheid

Vertrouwensafspraken: Twiin Afsprakenstelsel

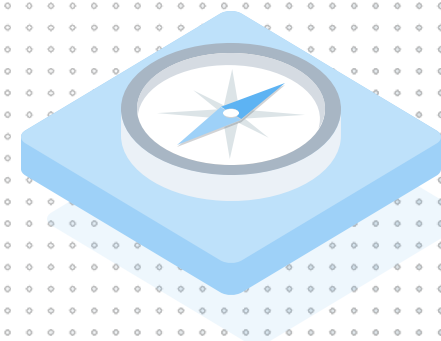
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Data voor gezondheid > Actueel > Nieuws >

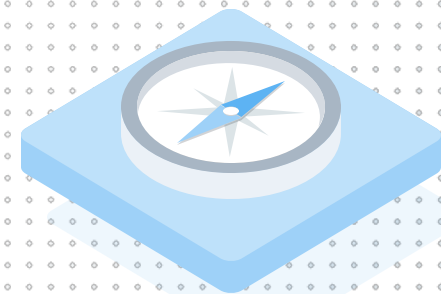
Twiin Afsprakenstelsel: alle vertrouwensafspraken in de zorg op één plek

Nieuwsbericht | 18-09-2024 | 10:00

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft het Twiin Afsprakenstelsel gekozen als dé centrale plek voor de vastlegging van geharmoniseerde en gestandaardiseerde vertrouwensafspraken in de zorg. Dit is een belangrijke stap richting een Landelijk Vertrouwensstelsel: een kader voor alle technische, organisatorische en juridische afspraken die nodig zijn voor veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling en databeschikbaarheid in de zorg.

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

De tijdlijn, volgens de kwaliteitsstandaard:

- De tijdlijn is een integraal, plaats- en tijdonafhankelijk chronologisch overzicht van een patiënt van alle radiologische onderzoeken, toegankelijk voor bevoegde professionals en patiënten ten behoeve van zorg. Medisch inhoudelijke integriteit, juistheid, tijdigheid, volledigheid, beschikbaarheid en performance van beelden en verslagen dienen te zijn geborgd.
- De tijdlijn geeft in één optimaal binnen de digitale werkomgeving van “eigen” onderzoeken van de zorgverlener geïntegreerd overzicht van één patiënt, zonder dat daarvoor extra handelingen hoeven te worden verricht. Bevoegdheid volgt uit een behandelrelatie met de patiënt. De tijdlijn is steeds compleet en actueel en met een snelheid beschikbaar, die het zorgproces niet verstoort of vertraagt.
- Voor de patiënt betekent de tijdlijn geen onnodige dubbeldiagnostiek en voorkoming van vertragingen in het zorgproces door ontbrekende onderzoeken. Voor de zorginstelling betekent de tijdlijn in de werkomgeving van alle zorgverleners, dat alle extra administratie en logistiek om beelden uit te wisselen vervallen. Toestemming van de patiënt is een essentiële voorwaarde.

(Vetgedrukt = in scope, rood = buiten scope en/of situatie kan nog niet worden bereikt)

Stap 1: Selecteer periode & zorginstellingen

FINKERSAHL (M)
09-12-1954
100001

ZOEKOPTIES

1

ONDERZOEKEN

2

VOLGENDE

PERIODE

ZORGINSTELLINGEN

69
jaar

30
jaar

20
jaar

15
jaar

10
jaar

5
jaar

3
jaar

2
jaar

1
jaar

NAAM

LOCATIE

Organisatie 1

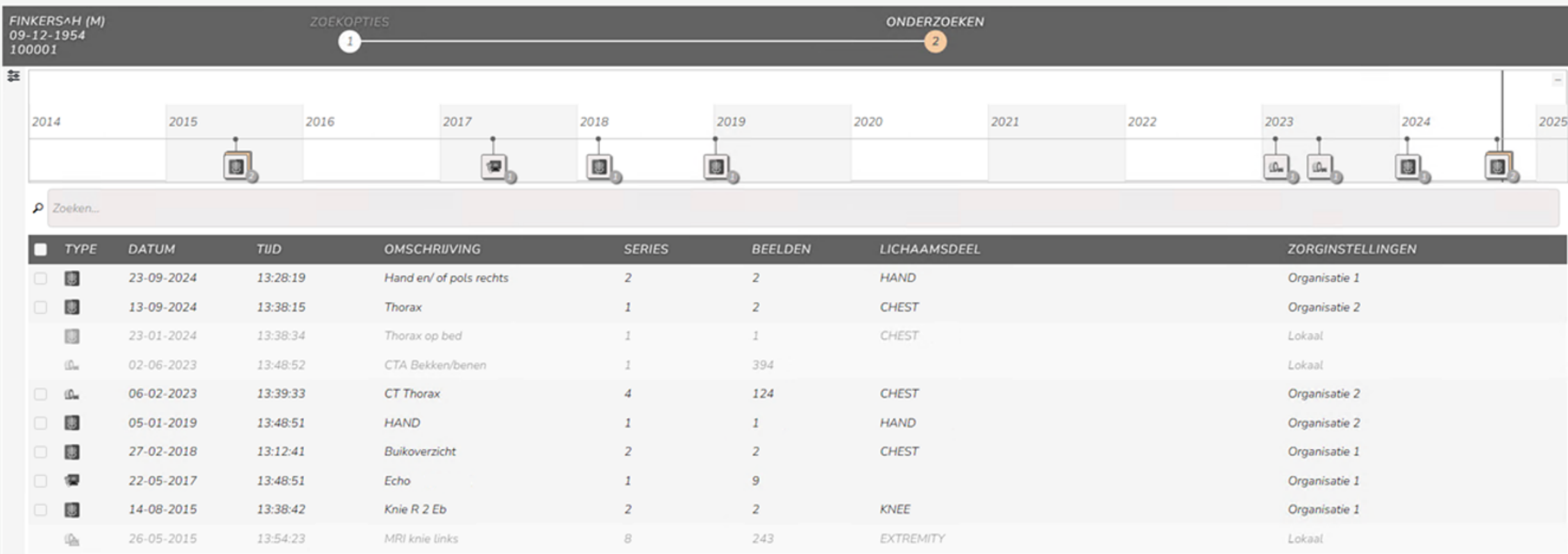
Groningen

Organisatie 2

Maastricht

Stap 2: Data beschikbaar in tijdlijn en lijst

Stap 3: Onderzoeken selecteren & laten versturen

FINKERS^H (M)
09-12-1954
100001

ZOEKOPTIES1

ONDERZOEKEN2

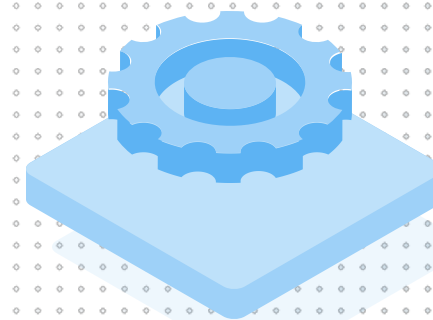
STUUR MIJ

201420152016201720182019202020212022202320242025

Zoeken...

TYPE	DATUM	TIJD	OMSCHRIJVING	SERIES	BEELDEN	LICHAAMSDEEL	ZORGINSTELLINGEN
☐	23-09-2024	13:28:19	Hand en/ of pols rechts	2	2	HAND	Organisatie 1
☒	13-09-2024	13:38:15	Thorax	1	2	CHEST	Organisatie 2
☐	23-01-2024	13:38:34	Thorax op bed	1	1	CHEST	Lokaal
☐	02-06-2023	13:48:52	CTA Bekken/benen	1	394		Lokaal
☒	06-02-2023	13:39:33	CT Thorax	4	124	CHEST	Organisatie 2
☐	05-01-2019	13:48:51	HAND	1	1	HAND	Organisatie 2
☐	27-02-2018	13:12:41	Buikoverzicht	2	2	CHEST	Organisatie 1
☒	22-05-2017	13:48:51	Echo	1	9		Organisatie 1
☐	14-08-2015	13:38:42	Knie R 2 Eb	2	2	KNEE	Organisatie 1
☐	26-05-2015	13:54:23	MRI knie links	8	243	EXTREMITY	Lokaal

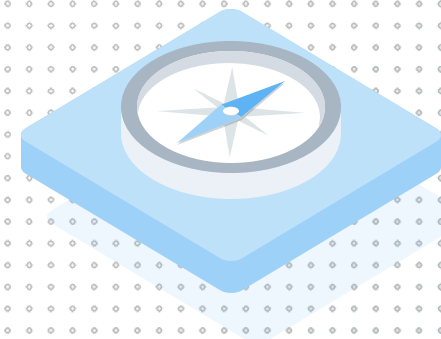
Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

Toepassingsgebieden

Toepassingsgebied	In scope	Out of scope
- Radiologisch onderzoek	Radioloog vergelijkt onderzoek met historische onderzoeken extern	
- Reguliere verwijzing	Behandelaar heeft inzage in beschikbaarheid historische onderzoeken extern	
- Spoedverwijzing	Ja, waar tijd is om patiënt te bevragen over externe onderzoeken en toestemming Nee, bij 'bloedspoed' want de performance van transport blijft ongewijzigd t.o.v. Twiin Portaal	Tijdlijn zelf geeft geen inzage in beelden en verslagen bijv. obv streaming technologie.
- MDO	Behandelaar heeft extra hulpmiddel bij voorbereiden MDO door externe beelden op te vragen en op te nemen in eigen PACS	Tijdlijn biedt geen MDO functionaliteit
- Parallelle of gedeelde behandeling	Onderzoeken zijn over en weer inzichtelijk (mits toestemming)	Tijdlijn biedt geen notificatie-functie nieuwe onderzoeken

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

Doelen Pilot:

- Het valideren van de functionaliteit en inpasbaarheid in de werkprocessen
- Het valideren van de technische prestaties
- Ervaring opdoen:
  - Validatie van de inschatting gemaakt door VZVZ door landelijke uitrol: projectorganisatie, tijd, geld, implementatieplan en afspraken
  - Aanscherpen VZVZ Toolkit voor deelnemers netwerk bij landelijke uitrol
  - Kosten/baten-analyse Tijdlijn-functionaliteit op gebied van zorglogistiek en administratieve lasten, met name is het haalbaar om:
    - Het aantal polikliniekbezoeken te reduceren?
    - Zorgverleners efficiënter en in minder doorlooptijd beleid op te stellen en interventies uit te voeren?
    - Fijnmaziger (lees: minder) data uit te wisselen door betere inzage in wat extern beschikbaar is?

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

Scope pilot

- Bij 5 instellingen (van de 130 deelnemers)
- Doorontwikkeld op basis van Twiin Gateway
- Tijdlijn Toolkit voor deelnemers: uitleg werking en instructie gebruik, toestemmingsmateriaal, ...
- Werkend met Tijdlijn-toestemming, ter plaatse gevraagd
- Werkend met de patiënt als lokalisatieservice

Buiten scope pilot

- Aansluiting op Mitz, aansluiting op digitale lokalisatie-functie (realisatie gepland voor medio 2025)
- Werking Tijdlijn tussen pilot-deelnemers en niet-pilot-deelnemers
- De patiënt krijgt (nog) geen tijdlijn
- Eisen NEN7541 Beeldbeschikbaarheid en Europa (EHDS)
- Implementatie Eenheid van Taal
- Bidirectionele koppeling met XDS (DUO)

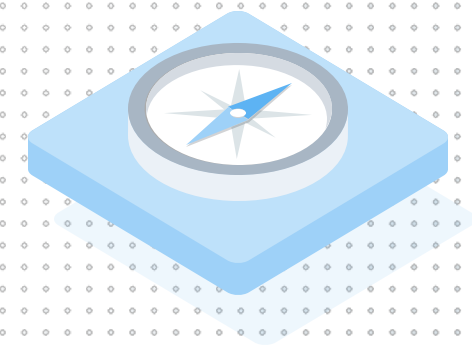
Pilot Tijdlijn radiologische onderzoeken

Aspecten deelname pilot

- Overeenkomen pilot-afspraken met VZVZ en Alphonat
- Analyse impact privacy (DPIA) en security
- Leveren extra gateway server voor Tijdlijn (gelijk aan Twi Gateway)
- Leveren extra verbinding tussen lokale gateway en centrale Tijdlijn-server (firewall)
- Leveren extra HL7-koppeling tussen EPD en Tijdlijn Gateway
- Leveren Tijdlijn-knop in EPD en PACS (URL)
- Aanpassen werkprocessen en werkinstructies
  - i. Patiënt toestemming vragen voor Tijdlijn
  - ii. Toestemming registreren in Tijdlijn (met geldigheid van 72 uur)
  - iii. Tijdlijn gebruiken door zorgverleners (radiologie en andere specialismes)
  - iv. Afspraken aanpassen over het verwerken van ontvangen externe onderzoeken?
  - v. Werkinstructies aanpassen over het gecombineerd gebruik van Tijdlijn, XDS, MDO, ...?
- Kosten: *alleen interne uren*.
De kosten van VZVZ, Alphonat en het gebruik van de oplossing zijn reeds betaald.

Pilot Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid

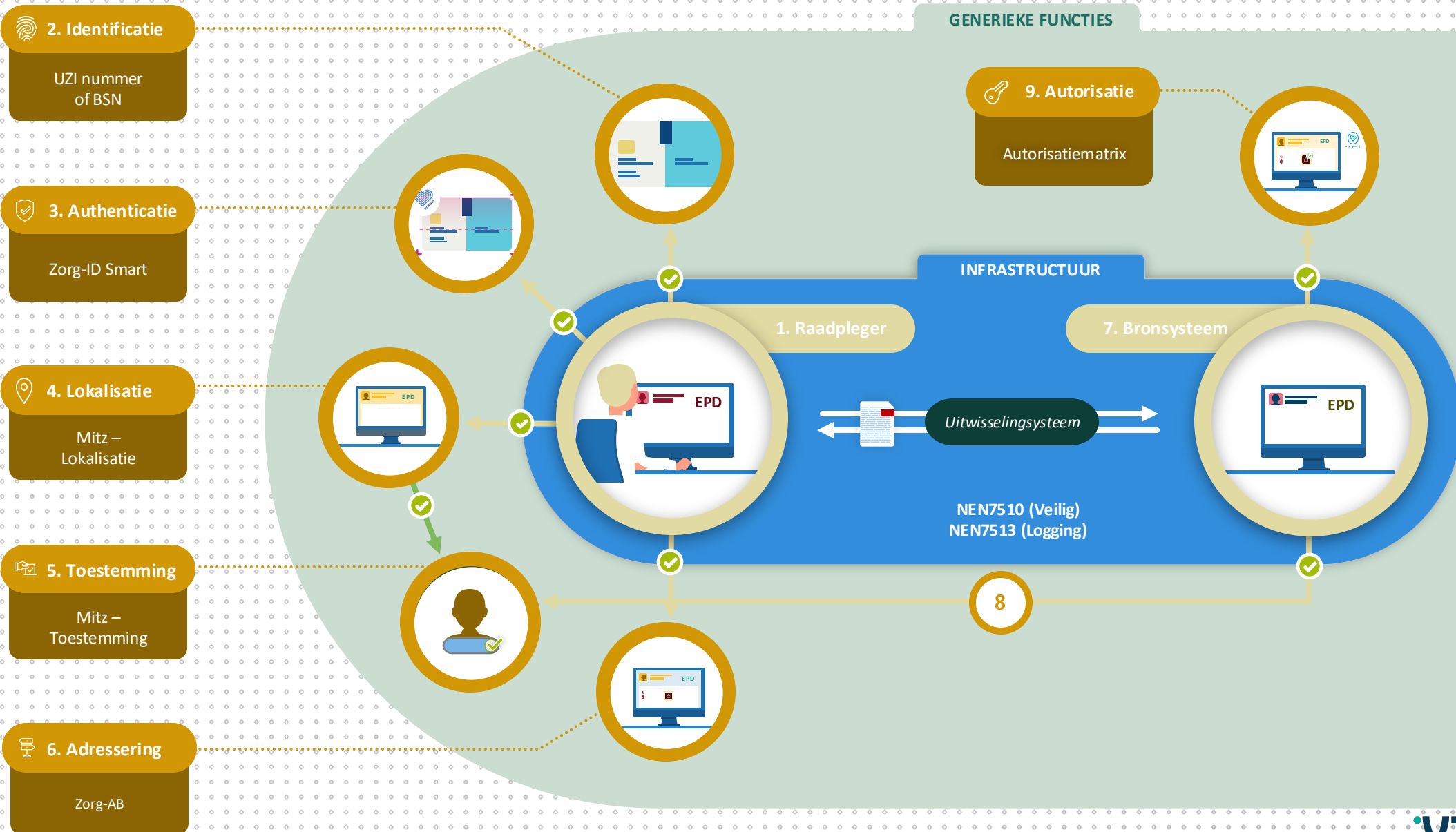
Planning

- oktober: afspraken pilot-deelnemers, projectstart pilot
- oktober - november: installatie en ingebruikname pilot-oplossing Tijdlijn Landelijke Beeldbeschikbaarheid
- november - december: gebruikerservaring opdoen, input ophalen voor evaluatie
- medio december: evaluatie en opstellen advies vervolg
- januari: DTO besluit over vervolg

Bij succesvolle pilot

- Landelijke uitrol Tijdlijn-functionaliiteit conform advies aan en besluit van DTO
- PvA werken met de toestemming in Mitz
- PvA werken met digitale lokalisatiefunctie
- In vooronderzoek (DUO) Pilot bidirectionele koppeling met XDS

Samenhang met generieke functies

Wrap up

- Doel TLB: realisatie van tijdelijk landelijke beeldbeschikbaarheid in 2025 teneinde IZA doelen te halen
- Middel: Twiin Portaal wordt Tijdelijk Landelijke Beeldbeschikbaarheid (TLB)
- Keuzevrijheid: onderzoek haalbaarheid DUO
- Stand van zaken: pilot TLB bij 5 deelnemers om haalbaarheid doelen en gewenste resultaten te toetsen
- DUO onderzoek loopt
- Februari 2025 meer duidelijk

(Middel)lange termijn

- Doelarchitectuur: Twiin Architectuur en Afsprakenstelsel
- Gebruik makend van de generieke functies
- NEN 7541 Beeldbeschikbaarheid
- Convergeren
- Beelden beschikbaar maken en houden aan de bron – Aanpassing WGBO nodig?

